

PORADNIK

LEGNICA

ROWERZYSTY

porady

przepisy

trendy

WSIĄDŹ NA ROWER, RUSZAJ W MIASTO

Aktywnie na jednośladowie

Podobnie jak wielu mieszkańców Legnicy, uwielbiam jazdę na rowerze! To mieszkańcy zainspirowali nas by wydać ten oto „Przewodnik rowerzysty”. Jesteśmy przekonani, że jest on przyjaznym i praktycznym wydawnictwem dla legniczan. Radzimy, inspirujemy, pokazujemy trendy i – przede wszystkim – przypominamy jak poruszać się jednośladem, by była to jazda bezpieczna i przyjemna.

Legnica ma wiele atrakcyjnych miejsc dla rowerzysty, ale – jak i przed innymi miastami – także i przed nią wiele ambitnych inwestycyjnych wyzwań w sferze budowy i uatrakcyjnienia infrastruktury rowerowej. Przyjęcie koncepcji rowerowej, na pewno wyróżnia nas spośród innych tej wielkości miast, bo mamy plan, spójną koncepcję przebiegu tras rowerowych i jesteśmy zdeterminowani, by sukcesywnie ją realizować.

Legnica ma skatepark, a od niedawna także nowoczesny pumptrack. To tam spotykam się z miłośnikami jazdy na rowerze i rozmawiamy o tym, co warto jeszcze udoskonalić.

Mamy też Legnicki Rower Miejski, z którego tak chętnie Państwo korzystają! Brawo, bo każda taka aktywność i wybranie właśnie tego środka transportu, to punkty dla naszego zdrowia.

Jak wielu z Was – jestem rowerzystą, ale też kierowcą i pieszym. Moim pragnieniem jest, by wszyscy uczestnicy ruchu, podróżowali i przemieszczali się bezpiecznie. Tego Państwu życzę – bezpieczeństwa i... jeszcze więcej pozytywnej energii, którą daje nam aktywność jednośladami i rowerowe wojaże.

Tadeusz Krzakowski
Prezydent Legnicy

Spis treści

Rower

Rowery sportowe	6
Rowery przystosowane do jazdy po drogach publicznych	7
Najlepszy rower do miasta	8
Rowery bagażowe, wózki rowerowe, trójkółce	9
Przyczepy	9

Zabezpieczenia

Zabezpieczenia przed kradzieżą	10
--------------------------------------	----

Serwis

Konserwacja roweru, regulacja i naprawy	11
---	----

Wyposażenie. Jak się ubrać na rower?

Jeśli jeździsz rekreacyjnie lub sportowo... ..	12
Jeśli jeździsz komunikacyjnie... ..	12
Kaski	13
Telefon i muzyka	13

Zasady jazdy na rowerze

Zasady ogółe	14-15
Jazda po jezdni	16-17
Jazda po pasie dla rowerów	18
Jazda po drodze dla rowerów lub drodze dla pieszych i rowerów	18-19
Jazda po chodniku	19
Jazda poza drogami publicznymi.....	19
...dla dziecka i rodzica	20-21
Ubezpieczenie	20
...dla kierowcy	22-23

Znaki i sygnały drogowe najważniejsze dla rowerzystów

Znaki ostrzegawcze	24
Znaki zakazu	24
Znaki nakazu	24-25
Znaki informacyjne	25-26
Inne znaki	26
Znaki poziome	27
Sygnały świetlne	27

Definicje:

! droga - wydzielony pas terenu składający się z jezdni, pobocza, chodnika, drogi dla pieszych lub drogi dla rowerów, łącznie z torowiskiem pojazdów szynowych znajdującym się w obrębie tego pasa, przeznaczony do ruchu lub postoju pojazdów, ruchu pieszych, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt.

! jezdnia - część drogi przeznaczona do ruchu pojazdów; określenie to nie dotyczy torowisk wydzielonych z jezdni.

! pas ruchu - każdy z podłużnych pasów jezdni wystarczający do ruchu jednego rzędu pojazdów wielośladowych, oznaczony lub nieoznaczony znakami drogowymi.

! pas ruchu dla rowerów - część jezdni przeznaczona do ruchu rowerów w jednym kierunku, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi.

! śluz dla rowerów - część jezdni na wlocie skrzyżowania na całej szerokości jezdni lub wybranego pasa ruchu przeznaczona do zatrzymania rowerów w celu zmiany kierunku jazdy lub ustąpienia pierwszeństwa, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi.

! pobocze - część drogi przyległa do jezdni, która może być przeznaczona do ruchu pieszych lub niektórych pojazdów, postoju pojazdów, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt.

! droga dla rowerów - drogę lub jej część przeznaczoną do ruchu rowerów, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi; droga dla rowerów jest oddzielona od innych dróg lub jezdni tej samej drogi konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego.

! rower - pojazd o szerokości nieprzekraczającej 0,9 m poruszany siłą mięśni osoby jadącej tym pojazdem; rower może być wyposażony w uruchamiany naciskiem na pedały pomocniczy napęd elektryczny zasilany prądem o napięciu nie wyższym niż 48 V o znamionowej mocy ciągłej nie większej niż 250 W, którego moc wyjściowa zmniejsza się stopniowo i spada do zera po przekroczeniu prędkości 25 km/h.

! chodnik - część drogi przeznaczona do ruchu pieszych.

! wózek rowerowy - pojazd o szerokości powyżej 0,9 m przeznaczony do przewożenia osób lub rzeczy poruszany siłą mięśni osoby jadącej tym pojazdem; wózek rowerowy może być wyposażony w uruchamiany naciskiem na pedały pomocniczy napęd elektryczny zasilany prądem o napięciu nie wyższym niż 48 V o znamionowej mocy ciągłej nie większej niż 250 W, którego moc wyjściowa zmniejsza się stopniowo i spada do zera po przekroczeniu prędkości 25 km/h.

Rower

Rowery sportowe

Kluczowy jest dobór odpowiedniego roweru do sposobu w jaki ma być użytkowany. Do sportów takich jak akrobacje BMX, Downhill, MTB wybierz dedykowany rower. Nie musi posiadać dzwonka ani oświetlenia, ale nie możesz wtedy poruszać się nim po drogach publicznych.

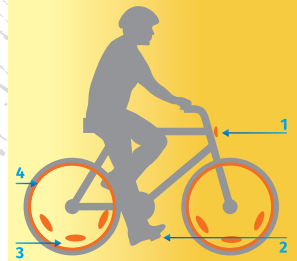
Rowery przystosowane do jazdy po drogach publicznych

Na drogach publicznych, czy to w mieście czy poza nim, rower (lub wózek rowerowy) **powinien być wyposażony w:**

- 1) z przodu - co najmniej w jedno **światło pozycyjne barwy białej lub żółtej selektywnej**;
- 2) z tyłu - co najmniej w jedno **światło odblaskowe barwy czerwonej** o kształcie innym niż trójkąt oraz co najmniej w jedno światło pozycyjne barwy czerwonej;
- 3) kierunkowskazy, jeśli konstrukcja roweru lub wózka rowerowego uniemożliwia sygnalizowanie skrętu ręką (dotyczy to np. rikszy czy rowerów napędzanych siłą rąk);
- 4) co najmniej w jeden skutecznie działający **hamulec**;
- 5) w **dzwonek** lub inny sygnał ostrzegawczy o nieprzerażliwym dźwięku.

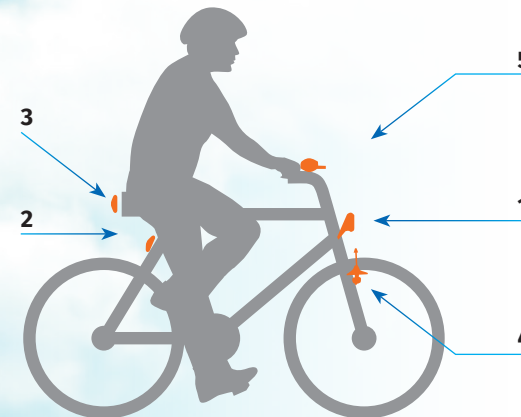
Co ważne nie musisz mieć zamontowanych świateł pozycyjnych przednich ani tylnych jeśli jedziesz w dzień, przy dobrej pogodzie. Warto mieć je jednak przy sobie gdyby okazały się potrzebne. Światła pozycyjne oraz światła odblaskowe oświetlone światłem drogowym innego pojazdu powinny być widoczne w nocy przy dobrej przejrzystości powietrza z odległości co najmniej 150 m. W przypadku roweru i wózka rowerowego dopuszcza się migające światła pozycyjne. Światła powinny być umieszczone nie wyżej niż 1500 mm i nie niżej niż 250 mm od powierzchni jezdni.

! Dodatkowo rower może być wyposażony w:

- 1) **światło odblaskowe** barwy białej z przodu;
- 2) **światła odblaskowe** barwy żółtej samochodowej umieszczone na pedałach;
- 3) **światła odblaskowe** barwy żółtej samochodowej na kołach (dowolna ilość, ale co najmniej jedno na każdym kole);
- 4) **pasek odblaskowy** w kształcie nieprzerwanego pierścienia, umieszczony na obu bokach opony, albo elementy odblaskowe, umieszczone na bocznych płaszczyznach kół.

Zabronione jest korzystanie z różnokolorowych świateł, np. dostępnych na rynku wentyli z diodami LED czy wielokolorowych świateł tylnych. Światła umieszczone na ciele czy ubraniu rowerzysty nie są regulowane przepisami. Możesz nosić dodatkowo np. czołówkę i lampkę czerwoną lampkę na plecaku, ale po pierwsze nie mogą one zastępować oświetlenia roweru, a po drugie nie powinny wprowadzać innych uczestników ruchu w błąd, dlatego noszenie czerwonego światła z przodu czy białego z tyłu nie jest wskazane.

! Przyczepy

Alternatywą dla wózków rowerowych są przyczepy rowerowe. Mogą służyć zarówno do przewozu osób (dzieci) jak i bagażu. Przyczepa rowerowa powinna być wyposażona:

- 1) w dyszel wyposażony w urządzenie sprzęgowe uniemożliwiające przewrócenie się przyczepy w przypadku przewrócenia się roweru (nie dotyczy przyczepy jednokołowej);
- 2) co najmniej w jedno światło pozycyjne barwy czerwonej oraz co najmniej w jedno światło odbłaskowe barwy czerwonej;
- 3) jedno światło pozycyjne barwy białej widoczne z przodu, jeżeli jej szerokość przekracza szerokość pojazdu ciągniętego;
- 4) kierunkowskazy, jeśli konstrukcja uniemożliwia sygnalizowanie skretu ręką.

Najlepszy rower do miasta

Korzystając z roweru jako środka transportu do pracy, szkoły czy usług warto mieć wygodny rower.

Rowery sportowe nie zawsze zapewniają odpowiedni komfort jazdy po mieście. Rower miejski powinien przede wszystkim umożliwiać **jazdę w pozycji wyprostowanej**. Dobrze jeśli ma **niską ramę** tzw. damską, która jest wygodna również dla mężczyzn. Inne przydatne udogodnienie to **blotniki oraz osłona na łańcuch i zębatki**, dzięki którym zmniejszymy ryzyko zabrudzenia. Przydatna

będzie również nóżka. Rower miejski może mieć prostszą konstrukcję niż sportowy: w płaskich miastach wystarczą trzy biegi, można zastosować także prostsze hamulce. Jeśli jakość infrastruktury rowerowej jest wysoka, nie będą nam potrzebne amortyzatory. Zawsze jednak warto mieć **wygodne siodełko**. W miejskiej jeździe mogą przydać się lusterka. Jeśli mamy zamiar przewozić

różne przedmioty lub zakupy przyda się **bagażnik, sakwy lub koszyk rowerowy**. Pewną alternatywą, zwłaszcza na krótszych trasach, są **rowery składane**. Nowoczesne konstrukcje są lekkie i łatwo je zabrać ze sobą. Rozwija się także rynek **rowerów elektrycznych**. Mogą się sprawdzić dla osób starszych lub takich które nie chcą włożyć wysiłku w jazdę. Wspomaganie elektryczne przydaje się w miastach z dużymi różnicami wysokości.

Rowery bagażowe, wózki rowerowe, trójkołowe

Zgodnie z przepisami rowery bagażowe i trójkołowe, jeśli ich szerokość nie przekracza 0,9 m są traktowane jak każdy inny rower. Powyżej tej szerokości są to wózki rowerowe, które nie mogą się poruszać po drogach dla rowerów.

Do tej kategorii mogą należeć różne rowery, najczęściej trójkołowe, czasem

czterokołowe. **Riksze rowerowe**, to pojazdy przystosowane do przewozu osób, w Polsce najczęściej wykorzystywane jako atrakcja turystyczna. W państwach takich jak Holandia i Dania popularne są **rowery przystosowane do przewozu dzieci**. Trójkołowce mogą służyć jako **rowery bagażowe** zarówno do celów prywatnych jak i komercyjnych (np.

rozwożenie towaru i paczek po starym mieście). Mogą być także wykorzystywane do handlu ulicznego np. kawą, napojami, watą cukrową itd. Konstrukcje trójkołowe jako bardziej stabilne wykorzystywane są także w **rowerach poziomych i napędzanych siłą rąk**. Mogą one być wykorzystywane przez osoby niepełnosprawne.

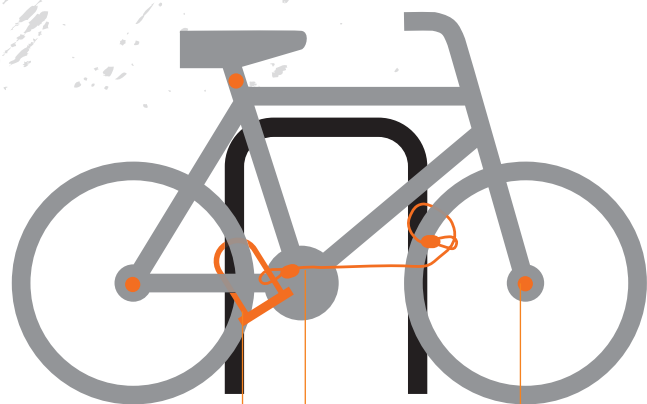
Zabezpiecznia

Zabezpieczenia przed kradzieżą

Zabezpieczenie powinno być solidne, warto wydać na nie co najmniej 150-200 zł.

Najlepszym obecnie zabezpieczeniem jest tzw. **U-lock**, który przypomina dużą kłódkę. Zapewnia najlepszą ochronę przy umiarkowanej wadze. Równie skuteczny może być łańcuch, ale dobre zabezpieczenie tego typu jest bardzo ciężkie. Stosunkowo skuteczne jest także zabezpieczenie **składane** z płaskich ogniw. Wymienione zabezpieczenia uchronią nasz rower przed przypadkowym złodziejem, ale nawet one ulegną przy użyciu profesjonalnego sprzętu. Zupełnie nie poleca się natomiast zwykłych linek ani linek zbrojonych. Ich jedyną zaletą jest niska waga, ale rozciąć je można przy użyciu zwykłych narzędzi takich

jak sekator czy ręczna piła do metalu. Mogą one służyć jako zapięcie pomocnicze, kiedy mamy rower w zasięgu wzroku lub jako zapięcie dodatkowe. **Jedno koło i ramę** należy przypiąć solidnym zabezpieczeniem do stałego elementu takiego jak stojak na rowery, znak, słup, barierka itp. Zapięciem dodatkowym możesz zabezpieczyć drugie koło. Możesz wykorzystać także **zamek rowerowy**, który jest blokadą tylnego koła. Jeśli masz taką możliwość trzymaj rower we wnętrzach lub miejscu widzianym przez kamery monitoringu. W rowerze zostawianym w miejscu publicznym nie poleca się nakrętek motylkowych, które mogą ułatwić kradzież koła czy siodełka. Niestety żadne zabezpieczenie nie daje stuprocentowej skuteczności i jeśli zostawiasz rower w miejscu publicznym lepiej wybrać rower o niskiej wartości. Złodzieja może zniechęcić także specyficzne malowanie, dzięki któremu rower będzie rozpoznawalny i mniej atrakcyjny jako kradziony towar. Zachowaj zdjęcia roweru, dokumenty i numer ramy. Rower warto zarejestrować w bazie policyjnej jak i niezależnych bazach danych (uważaj jednak, aby nie podać danych o rowerze oszustowi). Jeśli posiadasz drogi rower, możesz pomyśleć o jego ubezpieczeniu.

Głównym zapięciem (U-lock) przypnij ramę i jedno koło do stojaka

Zabezpiecz dodatkowo drugie koło

Unikaj śrub motylkowych i szybkozamykaczy

Serwis

Konserwacja roweru, regulacja i naprawy

Aby rower był bezpieczny i niezawodny, należy zadbać o jego stan techniczny.

Zawsze sprawdzaj **ciśnienie powietrza w oponach (zakres ciśnienia powinien być podany na oponie)**, poprawne funkcjonowanie **hamulców, kierownicy, świateł i sygnału dźwiękowego**. Sprawdź wysokość regulowanych elementów takich jak siodełko i kierownica oraz czy są stabilnie zamocowane. Siedząc na siodełku powinieneś dosięgać czubkami butów ziemi, a prostując nogę

na pedale, powinna być prawie wyprostowana, ale nie do końca. Wysokość kierownicy jest zależna od typu roweru. Przy jeździe sportowej korzystniejsza jest pochylona sylwetka, natomiast przy miejskiej i rekreacyjnej, raczej wyprostowana. Kupując nowy rower sprzedawca pomoże dobrać odpowiedni rozmiar i typ ramy. Dostępne są także kalkulatory online. Aby rower dłużej zachował sprawność,

warto go regularnie serwisować w profesjonalnym warsztacie (lub samemu jeśli potrafimy). Nie zapominaj o częstym **smarowaniu** elementów układu napędowego roweru i stosuj do tego dedykowany smar rowerowy. Na awaryjne sytuacje, zwłaszcza na dłuższych trasach warto wozić ze sobą przybory naprawcze: **zapasową dętkę** lub **tałki i klej**, **pompkę**, klucze itp.

Wypożyczenie

Jak się ubrać na rower?

Jeśli jeździsz rekreacyjnie lub sportowo...

Priorytetem jest bezpieczeństwo i wygoda. Najlepsze są **ubrania dedykowane dla sportowców** – są lekkie, przewiewne, szybkoschnące, trudno się brudzą i zapewniają komfort. Powinny być raczej przylegające (zwłaszcza nogawki). **Jaskrawe barwy i elementy odbłaskowe** sprawiają, że będziesz lepiej widoczny dla innych. Dobierz strój do pogody. Jeśli jest gorąco i świeci słońce unikaj ciemnych kolorów. Jeśli jest zimno, lepiej załóż kilka warstw ubrań aby móc zdjąć lub rozpiąć część z nich w razie potrzeby. Pamiętaj o czapce i rękawiczkach. Warto mieć specjalne **rękawiczki dla rowerzystów**, które ochronią dłonie przed odciskami i zapewnią dobry chwyt na kierownicy. **Okulary przeciwsłoneczne** przydają się niezależnie od pory roku i pogody. Oprócz ochrony przed ostrym słońcem pomagają przy świetle reflektorów samochodów i tym odbitym od śniegu; chronią oczy przed wiatrem, owadami i innymi ciałami stałymi. Oprócz ciemnych szkła dostępne są również kolorowe i bezbarwne, które sprawdzają się w pochmurne dni. Poprawie komfortu jazdy służą specjalne **spodenki z wkładką** z gąbki lub żelu.

Jeśli jeździsz komunikacyjnie...

Niewiele osób dojeżdżających rowerem do pracy może sobie pozwolić na w pełni sportowy strój. Nic straconego! Kluczem do sukcesu jest dobranie odpowiedniego roweru, techniki jazdy i kilku przedmiotów, które pozwolą jeździć rowerem nawet w garniturze czy spódnicy. Spokojna jazda, po płaskim terenie, na miejskim rowerze nie wymaga specjalnego ubioru. Pamiętaj jednak o swoim bezpieczeństwie. **Noś odbłaskowe elementy**, na przykład w postaci kamizelki. Praktycznym rozwiązaniem są **opaski** na kostkę, które jednocześnie ochronią nogawkę od zabrudzenia. Przy złej pogodzie sprawdź się płaszcz (peleryna) przeciwdeszczowy, najlepiej dedykowany rowerzystom. Pojawiają się także dedykowane nakładki na spodnie, kaptury, parasole i daszki dla rowerzystów, jednak płaszcz rowerowy typu **poncho** powinien być wystarczający. Kaptur nie powinien ograniczać pola widzenia.

Kask

Zgodnie z polskim prawem jazda w kasku nie jest obowiązkowa. Zdecydowanie zalecany jest kask przy jeździe sportowej (MTB, BMX czy kolarstwie szosowym). Szczególnie zalecane jest noszenie kasków przez dzieci. Przy jeździe rekreacyjnej i komunikacyjnej sam zdecyduj czy potrzebujesz kasku. Dostępne są modele o atrakcyjnym wzornictwie i zapewniające duży komfort użytkowania. Kask powinien być dobrze dopasowany i solidnie zapięty.

! Telefon i muzyka

Kierującemu rowerem podobnie jak kierującemu każdym innym pojazdem po drodze publicznej **zabrania się korzystania podczas jazdy z telefonu** wymagającego trzymania słuchawki lub mikrofonu w rękę. Zakaz ten dotyczy zarówno rozmów przez telefon jak i innych czynności np. pisania wiadomości tekstowych, czy sprawdzania drogi na mapie. Podobnie jak kierowcy samochodów, rowerzyści mogą korzystać z zestawów słuchawkowych lub głośnomówiących (niepraktyczne dla rowerzysty) oraz specjalnych uchwytych na telefon. Należy jednak pamiętać, że korzystanie z telefonu w czasie jazdy, nawet w legalny sposób, ogranicza naszą koncentrację. Dodatkowo słuchawki ograniczają słuch i możliwość oceny kierunku z którego dochodzi nas dźwięk. Z tego samego powodu **odradza się słuchanie muzyki w czasie jazdy**.

Zasady jazdy na rowerze

Zasady ogóle

Dokumentem stwierdzającym posiadanie uprawnienia do kierowania rowerem i wózkiem rowerowym - jest karta rowerowa lub prawo jazdy kategorii AM, A1, B1 lub T - w przypadku osób, które nie ukończyły 18 lat. Osoby dorosłe nie potrzebują żadnego dokumentu, ale każdy kierujący powinien znać przepisy prawa o ruchu drogowym. Rowerzyści powinni poruszać się w pierwszej kolejności po dedykowanej dla nich infrastrukturze. Jeśli jej nie ma powinni poruszać się poboczem. Jeśli to nie jest możliwe to jeźdźnią. Po chodniku rowerzystom wolno się poruszać jedynie w określonych, wyjątkowych sytuacjach.

Zawsze **trzymaj co najmniej jedną rękę na kierownicy**, a nogi na pedałach lub podnóżkach.

Niezależnie od tego czy jedziemy po drodze dla rowerów czy jezdni, należy stosować się do ogólnych przepisów prawa o ruchu drogowym oraz zasad kultury. Podstawowe zasady:

- Stosuj się do **poleczeń kierujących ruchem, sygnałów i znaków drogowych**.
- Stosuj **zasadę prawej ręki**.
- Pamiętaj o zasadzie zachowania **ostrożności** i szczególnej ostrożności. Jako niechroniony uczestnik ruchu drogowego jesteś bardziej narażony na niebezpieczeństwo w razie wypadku z innym pojazdem.
- Pamiętaj o zasadzie **ograniczonego zaufania**. Nawet jeśli masz pierwszeństwo, upewnij się że inni go ustępują. Uważaj na pieszych, zwłaszcza dzieci, które nie zawsze zachowują się przewidywalnie.
- **Sygnalizuj swoje manewry ręką**. Rób to odpowiednio wcześniej aby inni wiedzieli co zamierzasz zrobić. Nie zaniechuj tego nawet jeśli wydaje się że nikt tego nie widzi. W trakcie samego manewru możesz przestać sygnalizować i złapać kierownicę oburącz. Sygnalizuj manewry także na drogach dla rowerów i miejscach wyłączonych z ruchu innych pojazdów. Zanim wykonasz manewr upewnij się, że nie zajdziesz nikomu drogi.
- **Poruszaj się pewnie**, planuj swoje manewry z wyprzedzeniem i nie zmieniaj decyzji w ostatniej chwili.
- **Zachowaj kulturę**, nawet jeśli inny użytkownik popełni błąd unikaj agresji. **Nie nadużywaj sygnału dźwiękowego – czasem lepiej użyć uprzejmych słów**.
- Zawsze **trzymaj co najmniej jedną rękę na kierownicy**, a nogi na pedałach lub podnóżkach. Najlepiej trzymaj kierownicę oburącz jeśli nie sygnalizujesz skrętu. Czynności takiej jak picie, czy zapinanie kurtki, bezpieczniej wykonywać stojąc.
- **Nie baw się i nie wykonuj ewolucji** na drogach publicznych. Nie próbuj jeździć na jednym kole, slalomem czy podsłakiwać na rowerze.
- **Zabronione jest czepianie się innych pojazdów**. Nie próbuj także chować się za samochodami, aby wykorzystać ich osłonę przed pędem powietrza. W razie hamowania może dojść do niebezpiecznego wypadku.
- **Zabroniona jest jazda w stanie po spożyciu alkoholu** (0,2 promila do 0,5 promila) i **w stanie nietrzeźwości** (powyżej 0,5 promila). Pomimo, że przepisy w tym zakresie zostały złagodzone wciąż jest to wykroczenie zagrożone mandatem, a nawet karą aresztu do 14 dni, grzywną do 5000 zł i zakazem prowadzenia pojazdów innych niż mechaniczne. Będąc pod wpływem alkoholu należy prowadzić rower.
- Przypinając rower pamiętaj aby **nie blokować przejścia pieszym ani przejazdu**.

Jazda po jezdni

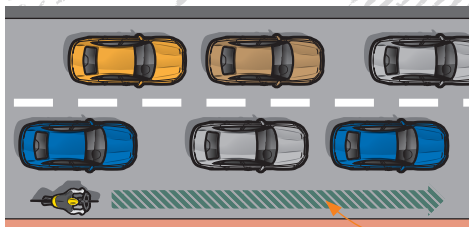
Na większości ulic i dróg nie ma wydzielonej infrastruktury dla rowerów. Za wyjątkiem autostrad, dróg ekspresowych i oznaczonych znakiem zakazu wjazdu rowerów (B-9), rowerzyści są pełnoprawnymi użytkownikami dróg i warto nauczyć się bezpiecznie i sprawnie się po nich poruszać.

Kierujący rowerem (także wózkem rowerowym) są obowiązani poruszać się po **poboczu**, chyba że nie nadaje się ono do jazdy lub ruch pojazdu utrudniałyby

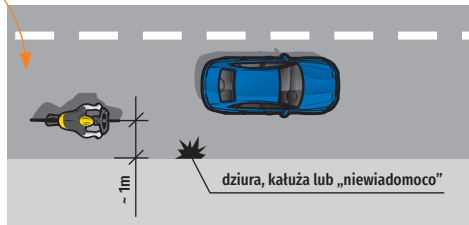
ruch pieszych. Pobocza bardzo rzadko nadają się do jazdy, a w mieście najczęściej nie występują. Na większości dróg i ulic rowerzyści powinni poruszać się **jezdnią**.

Rowerzysta powinien poruszać się **możliwie blisko prawej krawędzi** jezdni. Nie oznacza to jednak, że należy jechać przy samym krawężniku, gdzie często występują uszkodzenia nawierzchni i studzienki kanalizacyjne. Rozsądna odległość to 0,5 m do 1 m. Jazda w takiej odległości nie zachęca kierowców do wyprzedzania „na trzeciego” i daje możliwość reakcji w sytuacji zagrożenia. Jeśli jednak widzimy, że spowalniamy ruch warto dla własnego komfortu **umożliwić wyprzedzanie**, np. zatrzymując się na

Wyprzedzanie prawą stroną

Rowerzysta na jezdni

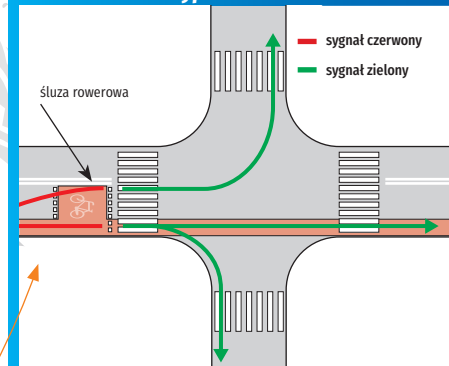
chwilę. Jeśli na jezdni wyznaczone jest więcej pasów ruchu, przeznaczonych do jazdy w różnym kierunku, należy zająć ten pas, w którym odpowiada kierunkowi w którym zamierzasz wybrać i jechać możliwie blisko prawej krawędzi pasa. Na skrzyżowaniu i bezpośrednio przed nim kierujący rowerem może poruszać się środkiem pasa ruchu, jeśli pas ten umożliwia opuszczenie skrzyżowania w więcej niż jednym kierunku – warto to zrobić po to, aby kierujący samochodem nie wymusił pierwszeństwa np. skręcając w prawo

kiedy zamierzasz jechać prosto. **Zajęcie odpowiedniej pozycji przed skrzyżowaniem ułatwiają służby rowerowe.** Jest to część jezdni na całej szerokości jezdni lub wybranego pasa ruchu przeznaczona do zatrzymania rowerów w celu zmiany kierunku jazdy lub ustąpienia pierwszeństwa. Przydają się w szczególności przed skrzyżowaniami z sygnalizacją świetlną. Kiedy wszyscy czekają na czerwonym świetle, rowerzysta może ich wyprzedzić prawą stroną i ustawić się przed nimi, aby ruszyć pierwszy kiedy zapali się zielone światło. Kierowcy powinni zatrzymać się

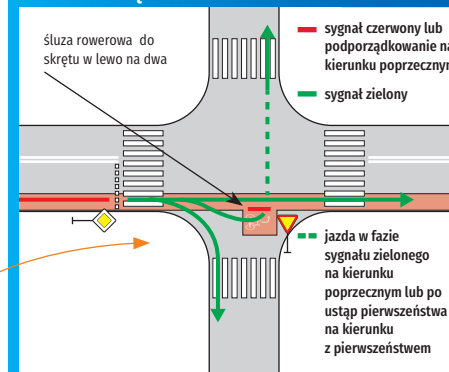
przed służą. **Kierujący rowerem może wyprzedzać inne niż rower powoli jadące pojazdy z ich prawej strony.** Po zmianie świateł rowerzyści ruszają szybciej i nie utrudniają ruchu samochodowego. Przy wyprzedzaniu i omijaniu z prawej strony uważaj na duże pojazdy takie jak autobusy i ciężarówki, ponieważ możesz znaleźć się w ich martwym polu widzenia.

Skręt w lewo jest dla rowerzysty niekomfortowy i niebezpieczny. Na prostym skrzyżowaniu z jednym pasem zjeżdż do lewej krawędzi pasa odpowiednio wcześniej. Na skrzyżowaniu z kilkoma pasami ruchu powinieneś odpowiednio wcześniej zmienić pas. Inną metodą jest **skręt w lewo „na dwa”**. Korzystając ze specjalnej służy rowerowej, można wjechać na skrzyżowanie na wprost, a następnie, po zmianie świateł, przejechać znów na wprost z relacją poprzeczną. Czasem można **skręcać w lewo „na trzy”**: najpierw przejechać skrzyżowanie na wprost (lub w prawo), następnie zawrócić, a na koniec skręcić w prawo (lub pojechać prosto). Ma

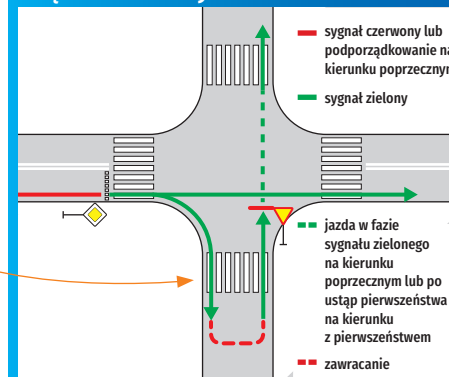
Służa rowerowa typu 1

Służa do skrętu w lewo na dwa

Skręt w lewo na trzy

to sens jeśli droga na wprost lub po prawej ma małe natężenie ruchu i umożliwia łatwe zawracanie.

Udogodnieniem dla rowerzystów w ruchu ogólnym są znaki poziome P-27 – tak zwany **sierżant rowerowy**. Znaki te wskazują preferowany tor ruchu rowerzystów i jednocześnie są sygnałem dla kierowców aby w tym miejscu uważali. Nie należy mylić ich ze znakiem P-23 który maluje się na drogach i pasach dla rowerów.

Jazda rowerami jeden obok drugiego jest dopuszczalna jeżeli nie utrudnia to poruszania się innym uczestnikom ruchu albo w inny sposób nie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego. Najczęściej lepiej jest jechać gęśią. Dodatkową zaletą są mniejsze opory powietrza co często wykorzystują kolarze. Rowerzyści mogą poruszać się w **kolumnie do 15 pojazdów**. Jeśli rowerzystów jest więcej należy się rozdzielić na osobne kolumny, a odległość pomiędzy nimi musi wynosić co najmniej 200 m. Jazda w kolumnie nie zwalnia od przestrzegania przepisów ruchu drogowego.

Jazda po pasie dla rowerów

Pasy dla rowerów są częścią jezdni i poruszamy się po nich bardzo podobnie jak po innych pasach ruchu, a główną różnicą jest to, że rowerzyści mają na nich wyłączność. Należy pamiętać że pasy dla rowerów są zawsze **jednokierunkowe** i pod żadnym pozorem, nie wolno nimi jeździć pod prąd. Jeśli dany pas rowerowy nie prowadzi w kierunku w którym masz zamiar się poruszać, należy wybrać inny pas, niekoniecznie przeznaczony tylko dla rowerów. **Kontrapasy** są rodzajem pasa ruchu dla rowerów, który biegnie w przeciwnym kierunku niż pas(y) przeznaczone dla pozostałych pojazdów. Również one są jednokierunkowe.

Jazda po drodze dla rowerów lub drodze dla pieszych i rowerów

Kierujący rowerem jest **obowiązany korzystać z drogi dla rowerów**, jeśli są one wyznaczone dla kierunku, w którym się porusza lub zamierza skręcić. Oznacza to, że nie możemy poruszać się jezdnią jeśli obok biegnie droga dla rowerów, chyba że biegnie

w innym kierunku niż zamierzamy jechać. Jeśli np. po lewej stronie drogi biegnie dwukierunkowa droga dla rowerów, a my zamierzamy skręcić w prawo to obowiązek nas nie dotyczy. W Polsce drogi dla rowerów zawsze powinny być znakowane **znakami C-13** (okrągły

niebieski znak z białym symbolem roweru) dla naszego kierunku jazdy. Warto zwracać na to uwagę ponieważ drogi dla rowerów mogą być zarówno **jednokierunkowe** jak i **dwukierunkowe** więc trzeba uważać żeby nie wjechać pod prąd. W ocenie tego pomogą nam również **znaki P-23**

(znak poziomy - biały symbol roweru, czasem ze strzałką P-8), które malowane są zgodnie z kierunkiem jazdy. Na drodze dla rowerów, podobnie jak na jezdni, **trzymaj się prawej strony** i sygnalizuj swoje manewry ręką. Jeśli nie ma dodatkowych znaków, ustępuj pierwszeństwa

rowerzystom z prawej strony. Uważaj na **przejazdach dla rowerów**. Zwróć uwagę, czy droga po której się poruszasz jest drogą z pierwszeństwem, podporządkowaną czy może skrzyżowanie jest równorzędne. Poruszając się na wprost po drodze z pierwszeństwem zawsze masz pierwszeństwo. Masz je także przed samochodami wykonującymi manewr skrętu.

Przy skrzyżowaniu równorzędnym musisz ustąpić samochodom nadjeżdżającym z prawej strony. Nawet jeśli masz pierwszeństwo, **warto zwolnić** i upewnić się że kierowca nam go ustępuje. Przy przejazdach z sygnalizacją świetlną oczywiście stosujemy się do niej. Drogi dla rowerów często przylegają bezpośrednio do chodnika (znak C-13 oddzielony pionową kreską od C-16 - symbol

pieszych). W takiej sytuacji rowerzysta ma pierwszeństwo na swojej części przed pieszymi (z wyjątkiem osób niepełnosprawnych). Obowiązek korzystania z drogi dla rowerów dotyczy także **drogi dla pieszych i rowerów**. Oznaczona jest ona znakiem C-13 oddzielonym poziomą kreską od C-16. W przeciwieństwie do drogi dla rowerów, **piesi mają pierwszeństwo** przed rowerzystami i mogą

się poruszać całą szerokością. Nie należy więc pod żadnym pozorem używać dzwonka, ani ich przeganiać. Jeśli droga dla rowerów lub droga dla pieszych i rowerów się kończy, powinienes kontynuować podróż poboczem lub jezdnią. Zjeżdżając z drogi dla rowerów na jezdnię (z wyjątkiem pasa dla rowerów) wykonujesz **manewr włączania się do ruchu** i musisz ustąpić pierwszeństwa innym pojazdom.

Jazda po chodniku

Jazda rowerem po chodniku jest zabroniona w większości przypadków, ale występują pewne wyjątki. Nie można jednak traktować jazdy po chodniku jako czegoś normalnego. Rowerzyści są sporym utrudnieniem dla pieszych, zwłaszcza na zatłoczonych i wąskich chodnikach w centrum miasta. Korzystanie z chodnika lub drogi dla pieszych przez kierującego rowerem jest dozwolone wyjątkowo, gdy:

- 1) opiekuje się on osobą w wieku do lat 10 kierującą rowerem;
- 2) dopuszczalna prędkość na drodze wynosi ponad 50 km/h, a szerokość chodnika wynosi co najmniej 2 m (w terenie zabudowanym dotyczy to dróg z podwyższoną prędkością - np. fragmenty obwodnicy w Legnicy, oraz godzin nocnych od 23:00 do 5:00)
- 3) warunki pogodowe zagrażają bezpieczeństwu rowerzysty na jezdni (śnieg, silny wiatr, ulewa, gołoledź, gęsta mgła).

Po chodniku zawsze należy jechać **powoli, zachować szczególną ostrożność i ustępować miejsca pieszym**. Pod żadnym pozorem **nie jest dopuszczalne przejeżdżanie po przejściach dla pieszych**. Jeśli już jedziemy chodnikiem, przez przejście należy rower przeprowadzić. Jazda po przejściu dla pieszych jest niebezpieczna, ponieważ kierowcy nie spodziewają się nadjeżdżających rowerzystów. Jeśli musisz pokonać odcinek chodnika i nie możesz spełnić warunków opisanych powyżej, powinienes **prowadzić rower**.

Jazda poza drogami publicznymi

Jazda rowerem po lesie, parku, wałach przeciwpowodziowych, cmentarzu i różnych drogach niepublicznych nie jest zabroniona, chyba że zakaz wprowadzi zarządca terenu (np. w regulaminie). Nie obowiązują na nich przepisy prawa o ruchu drogowym ani dotyczące wyposażenia roweru. Dla bezpieczeństwa warto jednak stosować się do zasad takich jak na drogach publicznych.

...dla dziecka i rodzica

Dziecko w wieku do 7 lat może być przewożone na rowerze, pod warunkiem że jest ono umieszczone na dodatkowym siodelku zapewniającym bezpieczną jazdę. Powinny mieć pięciopunktowe pasy bezpieczeństwa i regulowane podnóżki. Swoją konstrukcją powinno jak najbardziej osłaniać dziecko: miednicę, plecy, ramiona i kark. Dodatkowo dziecko należy przewozić w kasku.

Foteliki montowane do ramy lub do kierownicy polecane są jedynie dla najmniejszych dzieci. Większe dzieci mogą ograniczyć ruch lub widoczność. Popularniejszym rozwiązaniem są **foteliki montowane z tyłu**, do bagażnika (lub zamiast niego). Dobrą alternatywą dla fotelików są **przyczepki rowerowe**. Ich zaletą jest duży komfort i bezpieczeństwo dziecka. Nawet w razie upadku, przyczepka pozostaje w swojej pozycji. Powinna być wyposażona w **pasy bezpieczeństwa**. Dla starszych dzieci dostępne są także przyczepki jednokołowe na których dziecko jedzie

w pozycji rowerzysty i ma własne pedały. Kolejną opcją są **rowery bagażowe** przystosowane do przewozu dzieci. Występują zarówno dwukołowe, trójkołowe spełniające definicję roweru oraz wózki rowerowe. Te ostatnie pozwalają przewozić nawet liczną grupę dzieci. **Dziecko do lat 10** poruszające się na rowerze formalnie jest pieszym. Może więc poruszać się chodnikami i drogami dla pieszych. Razem z nim chodnikiem może poruszać się także opiekun. Nie powinni jednak przejeżdżać przez przejścia dla pieszych. Na drogach bez chodnika, dziecko do lat 10 i jego opiekun,

mogą poruszać się tak jak piesi lewą stroną jezdni. Bezpieczniej jest jednak unikać poruszania się z dziećmi po jezdni i poboczach. Dziecko **powyżej 10 lat powinno posiadać kartę rowerową** lub prawo jazdy kategorii AM, A1, B1 lub T. Po drogach porusza się na tych samych zasadach co dorośli i nie może już korzystać swobodnie

z chodników. Kartę rowerową wydaje nieodpłatnie dyrektor szkoły, dyrektor wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego lub przedsiębiorca prowadzący ośrodek szkolenia kierowców posiadający poświadczenie potwierdzające spełnianie dodatkowych wymagań. Kartę rowerową może uzyskać osoba, która osiągnęła wymagany minimalny wiek 10 lat i wykazała się niezbędnymi umiejętnościami. **Rower dziecięcy** oznacza rower o maksymalnej wysokości siodła wynoszącej ponad 435 mm i mniej niż 635 mm, przeznaczony

dla rowerzystów o przeciętnej masie 30 kg. Rozmiar roweru należy dostosować do wieku i wzrostu dziecka.

- niedozwolone jest stosowanie szybkozamykaczy,
- niedozwolone jest montowanie strzemion pedałów i mechanizmów zatraskowych pedałów,

- siła hamulców przednich musi zostać ograniczona, tak aby można było zapobiec utracie kontroli nad rowerem z powodu blokujących się kół,
- montaż lub demontaż podporowych kółek bocznych musi być możliwy bez konieczności zwalniania zamocowania

- osi tylnego koła,
 - rower dziecięcy nie może stwarzać zagrożenia uwięźnięcia w żadnej z możliwych pozycji regulowania siodła,
 - rower dziecięcy musi być wyposażony w co najmniej dwa niezależne układy

hamulcowe: jeden z przodu i jeden z tyłu.

W przypadku sprzętu dla dziecka: roweru, przyczepki, siodła/fotelika i kasku zwróć szczególną uwagę, czy posiada ono oznaczenia spełnianych norm i certyfikaty bezpieczeństwa (atesty).

! Ubezpieczenie

W Polsce kierujący rowerem **nie ma obowiązku posiadania ubezpieczenia OC**. W przypadku wypadku spowodowanego przez rowerzystę ponosi on jednak odpowiedzialność, także finansową. W większości wypadków powodowanych przez rowerzystów, straty materialne ani obrażenia nie są duże. Mogą się jednak przytrafić nawet wypadki śmiertelne lub zniszczenie samochodu jeśli uderzy w inny pojazd lub przeszkodę. Ubezpieczenia dla rowerzystów są nieporównywalnie tańsze niż samochodowe. Czasem można je powiązać z innymi polisami np. ubezpieczeniem samochodu, NNW czy ogólnym ubezpieczeniem OC. Dostępne są także całościowe ubezpieczenia rowerzystów obejmujące ubezpieczenie przed kradzieżą roweru i bagażu, OC i NNW.

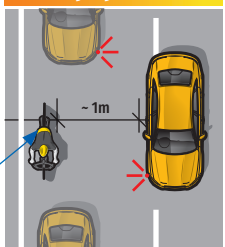
...dla kierowcy

Musisz pamiętać, że **rowerzysta jest pełnoprawnym uczestnikiem ruchu drogowego**. Jeśli rowerzysta porusza się po jezdni stosuje się do niego większość przepisów jak do pozostałych pojazdów, np. **pierwszeństwo z prawej strony itp.**

Nie próbuj wymierzać **sprawiedliwości na drodze**. Policja jest odpowiedzialna za ewentualne karanie rowerzystów. Jeśli rowerzysta nie korzysta z pobocza lub drogi dla rowerów, nie próbuj zmusić ich do korzystania z nich. Mogą one nie prowadzić w kierunku w którym zmierza rowerzysta. **Uważaj przy wyprzedzaniu.** Powinieneś zachować odstęp co najmniej 1 m. Pasy ruchu standardowo nie

powinny przekraczać 3,5 m (często są węższe) więc przepisowe wyprzedzanie rowerzysty najczęściej będzie się

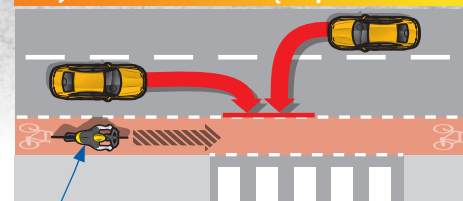
Prawidłowe wyprzedzanie rowerzysty

wiązało z koniecznością zjechania na sąsiedni pas ruchu. Nie wyprzedzaj na trzeciego. Nie jedź bezpośrednio za rowerzystą, aby go nie stresować i mieć możliwość reakcji. Pozwoli to również sprawniej wykonać manewr wyprzedzania gdy będzie to możliwe. Jeśli zdecydujesz się wyprzedzać na tym samym pasie ruchu, wyprzedzaj z jak najmniejszą różnicą prędkości. Podobnie jak w przypadku przejść dla

pieszych, **na przejeździe dla rowerzystów i bezpośrednio przed nim obowiązuje zakaz wyprzedzania**, z wyjątkiem przejazdu, na którym ruch jest kierowany. Uważaj na przejazdach dla rowerów. Rowerzyści znajdujący się na przejeździe mają pierwszeństwo, a poruszają się znacznie szybciej niż piesi. Pierwszeństwa musisz ustąpić także na wjazdach do posesji itp. **Skrecając w drogę poprzeczną** musisz

Przejazd dla rowerów – skręt w prawo lub lewo

ustąpić pierwszeństwa rowerzystom poruszającym się na wprost po jezdni, pasie ruchu dla rowerów, drodze dla rowerów lub innej części drogi. Szczególnie niebezpieczne jest **skrecać w prawo** ponieważ rowerzysta może znaleźć się w martwym polu.

Rowerzystom zakazuje się przejeżdżania po przejściach dla pieszych. Niestety jest to zakaz często łamany i warto spodziewać się takiej sytuacji na drodze, aby uniknąć wypadku. Pamiętaj że zabrania się wjeżdżania pomiędzy rowery i wózki rowerowe

jadące w kolumnie. Kierujący pojazdem jest obowiązany jechać możliwie blisko prawej krawędzi jezdni, ale pamiętać że jest to miejsce, którym mogą poruszać się rowerzyści. Jeśli występuje zator drogowy lub ruch jest spowolniony, nie jedź i **nie zatrzymuj się bezpośrednio przy krawędzi jezdni**. Nie wymaga tego przepis, ale umożliwi to rowerzystom

wyprzedanie z prawej strony. **Uważaj otwierając drzwi.** Zabrania się otwierania drzwi pojazdu, pozostawiania otwartych drzwi lub wysiadania bez upewnienia się, że nie spowoduje to zagrożenia bezpieczeństwa ruchu lub jego utrudnienia. Dotyczy to zarówno wysiadania na jezdni, drogę dla rowerów jak i chodnik.

! ...dla pieszego

Korzystanie przez pieszego z drogi dla rowerów jest dozwolone tylko w razie braku chodnika lub pobocza albo niemożności korzystania z nich. Pieszy, z wyjątkiem osoby niepełnosprawnej, korzystając z tej drogi, jest obowiązany ustąpić miejsca rowerowi. Na drodze dla pieszych i rowerów masz pierwszeństwo, ale staraj **poruszać się prawą stroną (ułatwia to także płynny ruch samych pieszych)**. Jeśli zamierzasz skrócić, upewnij się że nie zaskoczysz tym rowerzystów.

Znaki i sygnaty drogowe najważniejsze dla rowerzystów

Znaki zakazu

B-1 „zakaz ruchu w obu kierunkach” oznacza zakaz ruchu na drodze pojazdów, kolumn pieszych oraz jeźdźców i poganaczy. Umieszczona pod znakiem B-1 tabliczka z napisem „Nie dotyczy” wraz z symbolem pojazdu lub wyrażeniem określającym pojazd wskazuje, że zakaz nie dotyczy pojazdu określonego tabliczką.

B-2 „zakaz wjazdu” oznacza zakaz wjazdu pojazdów na drogę lub jezdnię od strony jego umieszczenia; zakaz dotyczy również kolumn pieszych oraz jeźdźców i poganaczy. Umieszczona pod znakiem B-2 tabliczka z napisem „Nie dotyczy” wraz z symbolem pojazdu lub wyrażeniem określającym pojazd wskazuje, że zakaz nie dotyczy pojazdu określonego tabliczką.

B-9 „zakaz wjazdu rowerów” oznacza zakaz ruchu na jezdni i poboczu rowerów. Stosuje się go w celu wyeliminowania ruchu tych pojazdów przede wszystkim z dróg o dużym natężeniu ruchu lub dużej dopuszczalnej prędkości stanowiącej niebezpieczeństwo dla kierujących rowerami. Ponadto znak B-9 stosuje się na drogach, w obrębie których lub w pobliżu których wyznaczono drogę dla rowerów, a znak nakazujący korzystanie z tej drogi może nie być widoczny dla kierujących rowerami.

B-11 „zakaz wjazdu wózków rowerowych” oznacza zakaz ruchu wózków rowerowych. Stosuje się go na drogach (szczególnie na ulicach), na których występuje duże natężenie ruchu i poruszanie się wózków rowerowych tamuje ruch, w szczególności przez utrudnienie wyprzedzania.

B-43 „strefa ograniczonej prędkości” oznacza wjazd do strefy, w której obowiązuje zakaz przekraczania prędkości określonej na znaku liczbą kilometrów na godzinę. Znak B-43, określający dopuszczalną prędkość mniejszą lub równą 30 km/h, oznacza ponadto, że umieszczone w strefie urządzenia i rozwiązania wymuszające powolną jazdę mogą nie być oznakowane znakami ostrzegawczymi. Stosuje się go w celu ograniczenia prędkości w strefach o dużym natężeniu ruchu pojazdów i pieszych oraz dużej liczbie skrzyżowań. Znak ten stosuje się także w centralnych częściach miasta w okolicach centrów handlowych. Strefa ograniczonej prędkości powinna obejmować ulice o jednorodnym charakterze nieprowadzące ruchu tranzytowego.

W tej grupie znaków znajdują się także zakaz skrętu w lewo oraz zakaz skrętu w prawo, które również mogą występować z tabliczką „nie dotyczy rowerów”.

Sygnaty świetlne

Sygnaty świetlne nadawane przez sygnalizator S-1 oznaczają:

- 1) sygnał zielony** - zezwolenie na wjazd za sygnalizator,
- 2) sygnał żółty** - zakaz wjazdu za sygnalizator, chyba że w chwili zapalenia tego sygnału pojazd znajduje się tak blisko sygnalizatora, że nie może być zatrzymany przed nim bez gwałtownego hamowania; sygnał ten oznacza jednocześnie, że za chwilę zapali się sygnał czerwony,
- 3) sygnał czerwony** - zakaz wjazdu za sygnalizator,
- 4) sygnaty czerwony i żółty, nadawane jednocześnie** - zakaz wjazdu za sygnalizator; sygnaty te oznaczają także, że za chwilę zapali się sygnał zielony.

Sygnaty świetlne nadawane przez sygnalizator S-1a

dotyczą kierujących rowerem, znajdujących się na części drogi przeznaczonej tylko do ruchu rowerów lub wjeżdżających na tę część drogi.

Sygnaty świetlne dla rowerzystów nadawane przez sygnalizator S-6 oznaczają:

- 1) sygnał zielony** - zezwolenie na wjazd na przejazd dla rowerzystów, przy czym sygnał zielony migający oznacza, że za chwilę zapali się sygnał czerwony i rowerzysta jest obowiązany jak najszybciej opuścić przejazd,
- 2) sygnał czerwony** - zakaz wjazdu na przejazd.

Znaki ostrzegawcze

A-24 „rowerzyści”, umieszcza się przed miejscem, gdzie rowerzyści wjeżdżają na jezdnię z drogi dla rowerów, lub przejazdem dla rowerzystów, na drodze, na której dopuszczalna prędkość jest większa niż 60 km/h, a w przypadku dopuszczalnej prędkości równej 60 km/h lub mniejszej – jeżeli przejazd nie jest dobrze widoczny przez kierujących pojazdami lub znajduje się na odcinku jezdni między skrzyżowaniami. Znak ten jest ważniejszy dla kierowców niż dla samych rowerzystów

W tej grupie znaków zwróć uwagę na znaki wskazujące na pierwszeństwo przejazdu na skrzyżowaniach.

Znaki nakazu

C-13 „droga dla rowerów” oznacza drogę przeznaczoną dla kierujących rowerami, którzy są obowiązani do korzystania z tej drogi, jeżeli jest ona wyznaczona dla kierunku, w którym oni poruszają się lub zamierzają skręcić. Stosuje się go w celu wyeliminowania z drogi innych niż rowery pojazdów. Znak ten umieszcza się bezpośrednio przy wjeździe na drogę dla rowerów. Nakaz wyrażony znakiem C-13 obowiązuje do odwołania albo do miejsca umieszczenia znaku B-1, B-9, C-16, D-40, albo najbliższego skrzyżowania.

C-13a „koniec drogi dla rowerów” stosuje się w celu wskazania miejsca, w którym kończy się droga dla rowerów i następuje włączenie do jezdni, na której odbywa się ruch innych pojazdów.

C-16 „droga dla pieszych” oznacza drogę lub jej część przeznaczoną dla pieszych, którzy są obowiązani z niej korzystać. Stosuje się go w celu wyeliminowania z drogi ruchu pojazdów i dopuszczenia wyłącznie ruchu pieszych. Znak ten umieszcza się na początku drogi (ciągu) przeznaczonej wyłącznie dla pieszych. Znak ten umieszcza się przede wszystkim na drogach położonych np. w centrach handlowych miast, na których występuje znaczne natężenie ruchu pieszego - gdzie wyeliminowanie ruchu pojazdów wpłynie znacząco na poprawę bezpieczeństwa pieszych i ułatwi im korzystanie z drogi. Umieszcza się go również w osiedlach mieszkaniowych, na drogach publicznych, których przeznaczenie (tylko dla pieszych) może budzić wątpliwości. Znak tego nie umieszcza się na chodnikach oraz innych drogach, których przeznaczenie dla pieszych jest oczywiste.

C-13/16 „droga dla rowerów i pieszych” z kreską poziomą – umieszczone na jednej tarczy symbole znaków C-13 i C-16 oddzielone kreską poziomą oznaczają, że droga jest przeznaczona dla pieszych i kierujących rowerami. Kierujący rowerami są obowiązani do korzystania z tak oznakowanej drogi, jeżeli jest ona wyznaczona dla kierunku, w którym oni poruszają się lub zamierzają skręcić. Ruch pieszych i rowerów odbywa się na całej powierzchni tak oznakowanej drogi. stosuje się w celu oznaczenia dróg tylko dla kierujących rowerami i pieszych.

C-13/16 „droga dla rowerów i pieszych” z kreską pionową – umieszczone na jednej tarczy symbole znaków C-13 i C-16 oddzielone kreską pionową oznaczają drogę dla rowerów i drogę dla pieszych położone obok siebie, odpowiednio po stronach wskazanych na znaku. Kierujący rowerami są obowiązani do korzystania z tak oznakowanej drogi, jeżeli jest ona wyznaczona dla kierunku, w którym oni poruszają się lub zamierzają skręcić.

W tej grupie występuje szereg znaków nakazujących skręt, jazdę prosto lub jazdę z określonej strony znaku. Mogą one występować z tabliczką „nie dotyczy rowerów”.

Znaki informacyjne

D-6a „przejazd dla rowerzystów” stosuje się w celu oznaczenia miejsca przeznaczonego do przejeżdżania rowerzystów w poprzek drogi. Powierzchnię przejazdu stanowi część drogi wyznaczona znakiem poziomym P-11.

D-6b „przejście dla pieszych i przejazd dla rowerzystów” stosuje się w celu oznaczenia miejsca przeznaczonego do przechodzenia pieszych oraz miejsca przejeżdżania rowerzystów w poprzek drogi. Powierzchnię przejścia i przejazdu wyznacza się znakami poziomymi P-10 i P-11 umieszczonymi obok siebie.

Kierujący pojazdem zbliżający się do miejsca oznaczonego znakiem D-6, D-6a albo D-6b jest obowiązany zmniejszyć prędkość tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszych lub rowerzystów znajdujących się w tych miejscach lub na nie wchodzących lub wjeżdżających.

D-40 „strefa zamieszkania” stosuje się w celu oznakowania ustalonej strefy zamieszkania, w której obowiązują szczególne zasady ruchu drogowego (pierwszeństwo pieszych przed pojazdami, ograniczenie prędkości do 20 km/h, parkowanie tylko w miejscach wyznaczonych). Strefy te ustala się w obszarach zabudowanych na ulicach, również pojedynczych, na których w zasadzie odbywa się ruch tylko docelowy, przede wszystkim w osiedlach mieszkaniowych, w dzielnicach willowych i zabytkowych (starówkach). Wyjeżdżając ze strefy zamieszkania, jesteś włączającym się do ruchu.

W tej grupie znaków zwróć uwagę także na znak D-1 „droga z pierwszeństwem”. Znak D-3 „droga jednokierunkowa” oraz D-4 „droga bez przejazdu” mogą występować z tabliczką „nie dotyczy rowerów”.

Inne znaki

E-12a „drogowskaz do szlaku rowerowego” stosuje się w celu wskazania dojazdu do miejsca, w którym rozpoczyna się lub przebiega oznakowany szlak turystyczny dla rowerów.

F-18 „przeciwny kierunek ruchu dla określonych pojazdów” i jego odmiany wskazujące rodzaj pojazdu stosuje się w celu oznakowania drogi jednojezdniowej, na której pas lewy jest przeznaczony dla karet pogotowia ratunkowego, pojazdów straży pożarnej, pojazdów komunikacji publicznej lub rowerów, poruszających się w kierunku przeciwnym.

F-19 „pas ruchu dla określonych pojazdów” stosuje się na jezdni jednokierunkowej w celu wskazania pasa ruchu wyznaczonego dla pojazdów przedstawionych na znaku. Jeżeli na jezdni został wyznaczony pas ruchu dla określonych pojazdów, na znaku umieszcza się symbol tego pojazdu.

Tabliczka „nie dotyczy rowerów”

R-1 „szlak rowerowy lokalny”

R-2 „szlak rowerowy międzynarodowy”

Znak R-3 „tablica szlaku rowerowego lokalnego” wskazuje odległość do głównych miejscowości położonych przy szlaku rowerowym lokalnym.

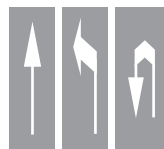
Znaki poziome

P-23 „rower” oznacza drogę dla rowerów, pas ruchu dla rowerów lub służę dla rowerów albo część jezdni drogi jednokierunkowej, na której ruch rowerów odbywa się w dwóch kierunkach; znak P-23 umieszczony łącznie ze znakiem P-26 „piesi” oznacza, że droga jest przeznaczona dla pieszych i kierujących rowerami.

P-27 „kierunek i tor ruchu roweru” wskazuje kierującemu rowerem tor ruchu roweru na jezdni i określa kierunek jego ruchu.

P-8 - Strzałki stosuje się w celu lepszego zorientowania kierujących pojazdami o zasadach korzystania z pasów ruchu, na których się znajdują, a przez to usprawnienia ruchu i podniesienia jego bezpieczeństwa. Rozróżnia się strzałki: kierunkowe i naprowadzające.

P-8a „strzałka kierunkowa na wprost”, P-8b „strzałka kierunkowa do skręcania”, P-8c „strzałka kierunkowa do zawracania” oznaczają, że jazda z pasa ruchu, na którym są umieszczone, jest dozwolona tylko w kierunku wskazanym strzałką. Połączone symbole znaków P-8a, P-8b lub P-8c oznaczają zezwolenie na ruch w kierunkach wskazanych strzałkami kierunkowymi.

P-11 „przejazd dla rowerzystów” oznacza miejsce przejazdu dla rowerzystów.

Bibliografia

1. USTAWA z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym.
2. USTAWA z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami.
3. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia.
4. ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW INFRASTRUKTURY ORAZ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych.
5. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach.
6. DECYZJA KOMISJI z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie wymogów bezpieczeństwa, jakie muszą spełniać normy europejskie dotyczące rowerów, rowerów dziecięcych i bagażników rowerowych zgodnie z dyrektywą 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.
7. USTAWA z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń.

LEGNICA
z nią zawsze po drodze

recenzenci:

www.legnica.eu

Wydawca: Urząd Miasta Legnica,
pl. Stowiański 8, 59-220 Legnica,
autor: Jarosław Patron, licencja CC

Masz pytanie? zadzwoń!
Jarosław Patron - specjalista ds. komunikacji rowerowej
rower@legnica.eu, tel. 76 72-12-371